

ΑΝΟΙΚΤΟ ΦΟΡΟΥΜ 07
«50 ΧΡΟΝΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ:
Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ»
Ζάππειο, 29 Μαρτίου 2007

Ομιλία Δημήτρη Δασκαλόπουλου
Προέδρου Ανοικτού Φόρουμ 07 & Προέδρου ΣΕΒ

Στο πλαίσιο της δέσμευσής του για συμμετοχή στα σημαντικότερα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα της χώρας, ο ΣΕΒ έχει καθιερώσει τον θεσμό του Ανοικτού Φόρουμ.

Είναι ένας θεσμός συνεχούς δημόσιας διαβούλευσης, με ευρεία συμμετοχή και με στόχο τη γόνιμη αντιπαράθεση και τη δημιουργική σύνθεση θέσεων και απόψεων των κοινωνικών ομάδων, οργανώσεων, φορέων, αλλά και ενεργών πολιτών. Βρίσκεται στην αιχμή της προσπάθειας του ΣΕΒ να συμβάλλει αποφασιστικά στη διαμόρφωση μίας δυναμικής κοινωνικής συναίνεσης. Στο μικρό χρονικό διάστημα που λειτουργεί έχει αποκτήσει ζωντάνια, απευθύνεται σε ολόκληρη την κοινωνία, δίνει βήμα σε όλους και ζητάει να καταγράψει και να συνθέσει απόψεις και προτάσεις για σπουδαία κοινωνικά και οικονομικά θέματα.

Στο κλείσιμο αυτού του τρίτου στη σειρά Ανοικτού Φόρουμ, δεν μπορώ να αποφύγω τον πειρασμό να μεταφέρω τη διαπίστωση για την επιτυχία και την ενδυνάμωση αυτής της πρωτοβουλίας. Δεν είναι η δική μου μόνο διαπίστωση, αλλά η ίδια η έκφραση των όσων συμμετέχουν, που διαπιστώνουν, ακόμα και με ξάφνιασμα, ότι βρίσκονται σε μια «αγορά» ιδεών, σε ένα βήμα γόνιμων συνεισφορών, σε ένα πεδίο δημιουργικής έκφρασης που πολύ απέχει από τη συνήθη μας εντύπωση για τον τρόπο που διεξάγεται ο δημόσιος διάλογος. Στο Ανοικτό Φόρουμ δίνεται η ευκαιρία στον καθένα να ακούσει και να ακουστεί χωρίς κραυγές, δίνεται η δυνατότητα να εκφραστούν οι πιο αντιθετικές απόψεις χωρίς αντιπαλότητα και χωρίς πόλωση.

Το φετινό φόρουμ πραγματεύθηκε το μέλλον της Ευρώπης στον κόσμο και το μέλλον της Ελλάδας στην Ευρώπη, με αφορμή την επέτειο των 50 χρόνων. Πολλά, πράγματι, έχουν συντελεστεί στα 50 αυτά χρόνια.

Η Ε.Ε. μετεξελίχθηκε από έναν χώρο οικονομικής συνεργασίας σε μια θαυμαστή ένωση κρατών και πολιτών που προώθησε την ευημερία και την κοινωνική πρόνοια για τους πολίτες.

Είναι η μεγαλύτερη δημοκρατική κοινότητα βασισμένη στις ανθρώπινες αξίες, τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην αλληλεγγύη των κρατών της.

Η ίδρυση μίας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς με ενιαίο νόμισμα, η ενιαία νομισματική πολιτική και το σύστημα ευρωπαϊκής διακυβέρνησης θεμελιώνουν τη θετική προοπτική για το μέλλον.

Η Ε.Ε. όμως, αναμφισβήτητα βρίσκεται στο μεταίχμιο κρίσιμων παγκόσμιων εξελίξεων –σε πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο. Ήταν, ευτυχώς, σχεδόν ομόφωνη η καταγραφή των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και ξεκάθαρη η ανάγνωση των περιοχών δράσης στις οποίες πρέπει να συγκεντρώσουμε τη δημιουργικότητα και τις ενέργειές μας: η Ευρώπη πρέπει να εξασφαλίσει μακροβιότητα στο ευρωπαϊκό σύστημα κοινωνικής προστασίας, που αποβλέπει στη διαφύλαξη του κράτους πρόνοιας και των θέσεων εργασίας. Πρέπει να ανταποκριθεί ταυτόχρονα στα νέα δεδομένα του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος που επιβάλλει την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία. Να ξεπεράσει τα προβλήματα της μεγάλης διεύρυνσής της ώστε να εκμεταλλευτεί τα πλεονεκτήματά της. Να καταφέρει να αποκτήσει ισχυρότερη πολιτική οντότητα για να μην εγκλωβιστεί σε μία μορφή πετυχημένης οικονομικής αγοράς. Να βρει χώρο επιρροής στη νέα παγκόσμια γεωπολιτική ισορροπία. Η Ευρώπη πρέπει να επεκτείνει τη δημοκρατικότητά της και τον χώρο έκφρασης και δράσης των πολιτών της.

Για την Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε ευκαιρίες και προκλήσεις, ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, βελτίωση των υποδομών και αποτέλεσε ζωτικό παράγοντα πλούτου για όλους.

Η Ελλάδα έχει μία θέση στην Ε.Ε. Το κρίσιμο ερώτημα όμως είναι και παραμένει: έχει και ρόλο; Έχουμε να προσφέρουμε ενεργά στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι ή θα παραμείνουμε παθητικοί αποδέκτες πόρων –όπως συμβαίνει σε μεγάλο βαθμό σήμερα; Παράλληλα, αντιμετωπίζουμε, με αυξημένη σε σύγκριση με την Ε.Ε. ένταση, προβλήματα όπως το ασφαλιστικό, το δημογραφικό, η φτώχεια και οι νέες ανισότητες που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση.

Η γενική εκτίμηση στο Ανοικτό Φόρουμ ήταν πως η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε. και στην ΟΝΕ είναι ο κεντρικός παράγων που διαμορφώνει τις εξελίξεις στη χώρα, αλλά και την καθημερινότητα των πολιτών. Παρά ταύτα, ο καταλυτικός αυτός ρόλος της Ε.Ε. θεωρείται πως σταδιακά εξαντλείται και πως η επίλυση προβλημάτων όπως η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης, το ασφαλιστικό και η παιδεία θα πρέπει να γίνει «εκ των έσω». Χρειάζεται, δηλαδή, να λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα οι εθνικοί θεσμοί, το πολιτικό σύστημα και ο δημόσιος διάλογος.

Η ένταξη έχει επίσης διαμορφώσει μία νέα επιχειρηματική κουλτούρα, αλλά οι αλλαγές είναι συνεχείς και έτσι συνεχής οφείλει να είναι και η προσαρμογή μας σ' αυτές. Η Ε.Ε. μπορεί να αντιμετωπίζεται πρωταρχικά ως οικονομικός

παράγων, αλλά αναγνωρίζεται ότι έχει επίσης αλλάξει τη θεσμική εικόνα της Ελλάδας.

Εξάλλου, η Ε.Ε. χαρακτηρίζεται ως μία «ήπια υπερδύναμη» και ο ήπιος χαρακτήρας της παραπέμπει σε ευκαιρίες για τον ρόλο της Ελλάδας μέσα σ' αυτήν. Στόχος μας πρέπει να είναι να παίξουμε στην «πρώτη εθνική» της Ευρώπης.

Το πιο βασικό συμπέρασμα, λοιπόν, στο Ανοικτό Φόρουμ είναι διπλό:

- ❖ Από τη μια, είναι σίγουρο ότι δεν έχουμε καταφέρει να βρούμε ευρέως αποδεκτές απαντήσεις σε πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα το κράτος-έθνος, η Ε.Ε., το παγκόσμιο και το ελληνικό οικονομικό και πολιτικό σύστημα.
- ❖ Από την άλλη, είναι σίγουρο ότι στην Ευρώπη σήμερα, υπερισχύει η – συγκερατημένη έστω– αισιοδοξία από την αρνητική πρόβλεψη. Η επιθυμία να επεκτείνουμε τα επιτεύγματα επικρατεί έναντι της κριτικής διάθεσης και του προβληματισμού.

Η Ευρώπη μπορεί να υπερβεί τα θεσμικά αδιέξοδα ώστε να συμβάλλει στη διατήρηση της ειρήνης, της ανάπτυξης και της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η Ευρώπη μπορεί να δώσει νέα ώθηση στην εξελικτική πορεία της.

Ο επιχειρηματικός κόσμος, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη, ήταν πάντα στο προσκήνιο της Ευρωπαϊκής προσπάθειας. Ενώ η ενιαία πολιτική Ευρώπη βραδυπορεί, ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος της επιχειρηματικότητας είναι ήδη πραγματικότητα. Ο επιχειρηματικός κόσμος έχει ήδη δημιουργήσει τη δική του ενωμένη Ευρώπη: υπόκειται σε κοινούς κανόνες για τον ανταγωνισμό, ακολουθεί κοινές μορφές οργάνωσης και διοίκησης, κινείται με ουσιαστικά κοινές επιδιώξεις και έχει καταργήσει τα εθνικά γεωγραφικά σύνορα σε μεγαλύτερο βαθμό από κάθε άλλη κοινωνική ή οικονομική ομάδα μέσα στην Ευρώπη.

Σαν επιχειρηματίες, βλέπουμε το μέλλον μέσα από το ευρωπαϊκό πρίσμα και μόνο, διότι αυτό αποτελεί τη μόνη απτή πραγματικότητα που διασφαλίζει ρόλο για την Ευρώπη στον κόσμο –και ζωτικό χώρο για την εθνική μας προοπτική.

Έτσι και σήμερα, ο επιχειρηματικός κόσμος, προσανατολισμένος πάντα προς την πρωτοβουλία και την αποτελεσματικότητα, είναι αρωγός στην Ευρωπαϊκή Ιδέα και πρωτοπόρος στην προσπάθεια να επιταχυνθεί η περαιτέρω εξέλιξη και υλοποίησή της.

Και πιστεύω ότι είναι έτοιμος να συνεισφέρει στο κυριότερο Ευρωπαϊκό διακύβευμα: στην προσπάθεια της Ευρώπης να κινητοποιήσει την κοινωνία

και τον κάθε Ευρωπαίο πολίτη να εμπνευστεί από το όραμα και να συστρατευθεί ενεργά στη δυναμική εξέλιξη μίας Ευρώπης με περισσότερη ευημερία για όλους, μιας Ευρώπης που θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη συμμετοχή σε περισσότερα οφέλη σε όλους της τους πολίτες.